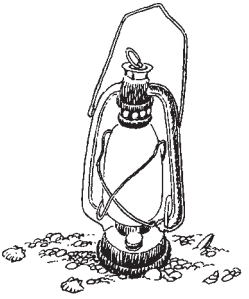
tale

Timeless tales, Boundless Imagination

มูมินออกทะเล

Moominpappa at Sea

ตูเว ยานซอน

เขียนและวาดภาพประกอบ

ธารพายุ

แปล

การออกเดินทางด้วยวิธีที่ถูกต้องสำคัญพอ ๆ กับ
ประโยคเปิดเรื่องในหนังสือที่เป็นตัวกำหนดทุกอย่าง
– ตูเว ยานซอน

การอ่านคือรากฐานที่สำคัญ

Till
en papa

คำนำสำนักพิมพ์

เมื่อครอบครัวมูมินตัดสินใจออกจากเซฟโซน สู่สถานที่แห่งใหม่ซึ่งแตกต่างจากหุบเขามูมินโดยสิ้นเชิง แถมเรื่องราวยังไม่เป็นไปตามที่หวัง...แล้วการเดินทางครั้งนี้จะจบลงเช่นไร

มูมินออกทะเล คือเรื่องราวการผจญภัยครั้งใหญ่และครั้งสำคัญ ที่จะพาผู้อ่านไปเปิดโลกใบใหม่นอกหุบเขามูมิน พร้อมเฝ้ามองการเติบโตของครอบครัวมูมิน ทั้งการรับมือกับความเปลี่ยนแปลง การกระชับสายสัมพันธ์ที่ยังบอกไม่ได้ว่าแน่นแฟ้นขึ้นรึเปล่า การพบเจอผองเพื่อนใหม่ที่มีนิสัยประหลาด รวมถึงเรื่องราวแสนแปลก ซึ่งมีเพียงทะเลเท่านั้นที่จะกระซิบคำตอบให้รู้

ถึงเวลาเปิดหน้าหนังสือเพื่อเปิดโลกใบใหม่ เชิญก้าวลงเรือ*ผจญภัย*ไปพร้อมกับครอบครัวมูมิน แล้วโลดแล่นในทะเลกว้างกันเถอะ!

tale

สารบัญ

บทที่ 1 **1**

ครอบครัวในลูกแก้ว

บทที่ 2 **19**

ประภาคาร

บทที่ 3 **60**

ลมตะวันตก

บทที่ 4 **82**

ลมตะวันออกเฉียงเหนือ

บทที่ 5 **111**

หมอก

บทที่ 6 **137**

ข้างแรม

บทที่ 7 **156**
ลมตะวันตกเฉียงใต้

บทที่ 8 **189**
ผู้เฝ้าประภาคาร

เกี่ยวกับผู้เขียน **215**

อ่าวฟินแลนด์

บทที่ 1

ครอบครัวในลูกแก้ว

บ่าย วันหนึ่งปลายเดือนสิงหาคม คุณพ่อมูมินเดินวกไปวนมาอยู่ในสวนของเขาพร้อมความรู้สึกอับจน เขาไม่รู้จะทำอย่างไรกับตัวเองดี เพราะดูเหมือนสิ่งที่ต้องทำได้ทำไปหมดแล้ว หรือไม่ก็มีผู้อื่นทำอยู่

คุณพ่อมูมินเดินเตร็ดเตร่อย่างไร้จุดหมายในสวนของเขา หางของเขาลากไปตามพื้นอย่างหดหู่ ในหุบเขาร้อนเหลือเกิน ทุกอย่างนิ่งสงบและเงียบ อีกทั้งยังมีฝุ่นไม่น้อยเลย นี่เป็นเดือนที่อาจเกิดไฟป่าครั้งใหญ่ เป็นเดือนที่ต้องระมัดระวังมาก ๆ

เขาเตือนครอบครัวไว้แล้ว อธิบายซ้ำแล้วซ้ำเล่าว่าจำเป็น

ต้องระวังเดือนสิงหาคม เขาบรรยายถึงหุบเขาที่กำลังลุกไหม้ เสียงคำรามของเปลวไฟ ลำต้นของต้นไม้ร้อนจัดจนกลายเป็นสีขาว และไฟที่คืบคลานไปตามพื้นใต้หญ้ามอสส์ เปลวไฟเจิดจ้าโผนทะยานขึ้นไปบนท้องฟ้ายามราตรี! ขณะที่คลื่นไฟไหลลงไปตามด้านข้างหุบเขาและมุ่งสู่ทะเล...

“คลื่นไฟพวกนั้นจะพุ่งลงทะเลจนเกิดเสียงฉ่า ๆ” คุณพ่อมูมินปิดท้ายด้วยความพึงพอใจปนเศร้า “ทุกอย่างเป็นสีดำ ทุกสิ่งไหม้ไปหมด และผู้ที่ต้องรับผิดชอบอย่างใหญ่หลวงก็คือสัตว์ตัวเล็ก ๆ ที่ใช้เท้าจุดไม้ขีดไฟได้”

ครอบครัวหยุดสิ่งที่กำลังทำและพูดว่า “ใช่ แน่นอน ใช่ ๆ” จากนั้นพวกเขาทั้งหมดก็ไม่สนใจคุณพ่อมูมินอีกและหันไปทำสิ่งที่พวกเขากำลังทำ

พวกเขากำลังทำบางสิ่งบางอย่างอยู่เสมอ ทำเงียบ ๆ โดยไม่หยุดชะงัก และทำด้วยความตั้งใจอย่างยิ่ง พวกเขาทำสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ สารพัดซึ่งประกอบขึ้นเป็นโลกของพวกเขา เป็นโลกที่เป็นส่วนตัวอย่างยิ่ง มีทุกอย่างพรั่งพร้อม และเพิ่มเติมสิ่งใดเข้าไปไม่ได้แล้ว เหมือนแผนที่ซึ่งค้นพบทุกอย่าง มีผู้อยู่อาศัยทุกแห่ง และไม่มีพื้นที่ว่างเหลืออีกต่อไป แล้วพวกเขาก็พูดกันว่า “เขาพูดเรื่องไฟป่าในเดือนสิงหาคมเสมอนั่นแหละ”

คุณพ่อมูมินขึ้นบันไดเฉลียง น้ำยาเคลือบเงาติดเท้าของเขาอีกตามเคย ทำให้เกิดเสียงดูดเบา ๆ ตลอดทางตั้งแต่ขั้นบันไดไปตามพื้นเฉลียงจนถึงเก้าอี้หวาย หางของเขาก็ติดเช่นกันจนรู้สึกเหมือนมีใครกำลังดึงหาง

คุณพ่อมูมินนั่งลงแล้วหลับตา “พื้นนั่นควรลงน้ำยา

เคลือบเงาใหม่" เขาคิด "แน่นอนว่าความร้อนทำให้พื้นเป็นอย่างนั้น แต่น้ำยาเคลือบเงาที่ดีไม่ควรละลายเพียงเพราะความร้อน ฉันอาจจะใช้น้ำยาเคลือบเงาผิดประเภท ตั้งแต่ฉันสร้างเฉลียงก็ผ่านมานานมากแล้ว ถึงเวลาต้องลงน้ำยาเคลือบเงาใหม่ แต่ก่อนอื่นต้องใช้กระดาษทรายขัดก่อน งานลำบากแบบนี้ถึงทำไปก็คงไม่มีใครขอบคุณ แต่พื้นใหม่สีขาวซึ่งทาน้ำยาเคลือบเงาด้วยแปรงหนา ๆ จนแวววาวนั้นก็มีบางอย่างที่พิเศษ ครอบครัวจะต้องใช้ประตูหลังและหลบไปให้พ้นระหว่างที่ฉันกำลังทำงาน จากนั้นฉันจะให้พวกเขาเข้ามาแล้วพูดว่า 'นี่ไง! ดูสิเฉลียงใหม่!' ...อากาศร้อนเหลือเกิน ฉันอยากออกไปแล่นเรือแล่นออกไปกลางทะเล ไปให้ไกลเท่าที่ฉันจะไปได้..."

คุณพ่อมูมินง่วงงุนไปจนถึงเท้า เขาสะบัดตัวและจุดกล้องยาสูบ ไม้ขีดยังคงลุกไหม้ในที่เขี่ยบุหรี่ และเขาก็เฝ้ามองอย่างลุ่มหลง ก่อนที่ไฟจะดับเขาฉีกกระดาษหนังสือพิมพ์แผ่นเล็กแล้ววางบนเปลวไฟ มันเป็นกองไฟเล็ก ๆ ที่สวยงาม แทบมองไม่เห็นท่ามกลางแสงแดด แต่มันกำลังลุกไหม้เป็นอย่างดี เขาเฝ้ามองมันอย่างเอาใจใส่

"มันกำลังจะดับอีกแล้ว" ลิตเติลมายพูด "เติมอีกหน่อยสิ!" เธอกำลังนั่งอยู่บนราวเฉลียงใต้ร่มเงา

"อ้อ เธอนั่นเอง!" คุณพ่อมูมินพูดแล้วเขย่าที่เขี่ยบุหรี่จนกระทั่งไฟดับ "ฉันแค่เฝ้าดูว่าไฟลุกไหม้อย่างไร มันสำคัญมาก"

ลิตเติลมายหัวเราะและมองเขาต่อ คุณพ่อมูมินจึงดึงหมวกลงมาปิดตาแล้วหลบเลี่ยงเข้าไปอยู่ในห้วงนิทรา

* * *

“พ่อครับ” มูมินโทรลเรียก “ตื่นเถอะ! พวกเราเพิ่งดับไฟป่ามา!”

เท้าทั้งสองข้างของคุณพ่อมูมินติดแน่นอยู่กับพื้น เขากระชากอย่างแรงจนหลุดด้วยความรู้สึกฝืนใจ มันไม่ยุติธรรมเลย “ลูกพูดเรื่องอะไร” เขาเอ่ยถาม

“ไฟป่าเล็ก ๆ ของจริงครับ” มูมินโทรลบอกเขา “หลังแปลงยาสูบมีหญ้ามอสส์ติดไฟ แม่บอกว่าอาจเป็นเพราะสะเก็ดไฟจากปล่องไฟ...”

คุณพ่อมูมินกระโดดพรวดขึ้นไปในอากาศ ในชั่วพริบตาก็กลายเป็นผู้ที่พร้อมปฏิบัติการ หมวกของเขากลิ้งไปตามขั้นบันได

“เราดับไฟแล้วครับ!” มูมินโทรลตะโกน “เราดับไฟทันทีเลย ไม่มีอะไรที่พ่อต้องเป็นห่วงแล้วครับ!”

คุณพ่อมูมินหยุดกึก เขาโกรธมาก “พวกลูกดับไฟโดยไม่มีพ่องั้นเรอะ” เขาถาม “ทำไมไม่มีใครบอกพ่อ ปล่อยให้พ่อหลับโดยไม่บอกอะไรเลย!”

“แต่ ที่รักคะ” คุณแม่มูมินชะโงกหน้าออกมาทางหน้าต่างครัวแล้วพูด “เราคิดว่าไม่จำเป็นต้องปลุกคุณ ไฟกองเล็กมากและมีควันนิดเดียวเท่านั้น ฉันบังเอิญหิ้วถังน้ำผ่านไปเลยพรมน้ำสองสามหยดตอนกำลังเดินผ่าน...”

“ตอนกำลังเดินผ่าน” คุณพ่อมูมินร้อง “แค่พรมน้ำพรมน้ำอย่างนั้นเหรอ! ดูพูดเข้า! แล้วยังปล่อยให้ไฟไหม้ใต้หญ้ามอสส์โดยไม่มีการป้องกัน! อยู่ตรงไหน ไฟไหม้ตรงไหน”

คุณแม่มูมินทิ้งงานที่กำลังทำและนำทางไปยังแปลงยาสูบ

มูมินโทรลยังคงอยู่บนเฉลียงและมองตามหลังพวกเขา จุดดำบนหญ้ามอสส์เป็นจุดที่เล็กมากจริง ๆ

“อย่าคิดนะ” ในที่สุดคุณพ่อมูมินก็พูดช้า ๆ “ว่าจุดแบบนี้จะไม่อันตราย ตรงข้ามเลย ใต้หญ้ามอสส์นั่นไฟอาจไหม้ต่อก็ได้ เข้าใจไหม ไหม้ในพื้นดินเป็นเวลาหลายชั่วโมงหรือบางทีอาจเป็นวันด้วยซ้ำ แล้วจู่ ๆ ก็พึ่บ! ไฟปะทุขึ้นที่ไหนสักแห่ง เป็นคนละที่กันเลย คุณเข้าใจไหมว่าผมหมายถึงอะไร”

“ค่ะ ที่รัก” คุณแม่มูมินตอบ

“เพราะฉะนั้นผมจะอยู่ที่นี่” คุณพ่อมูมินพูดต่อ พลางขุดหญ้ามอสส์อย่างโกรธขึ้ง “ผมจะคอยระวังไฟไว้ จะอยู่ที่นี่ตลอดทั้งคืนถ้าจำเป็น”

“คุณคิดจริง ๆ หรือคะว่า...” คุณแม่มูมินเริ่มต้นประโยค แต่แล้วเธอก็พูดแค่ว่า “ค่ะ ดีค่ะ ใครจะไปรู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับหญ้ามอสส์”

คุณพ่อมูมินนั่งเฝ้าจุดดำเล็ก ๆ นั้นตลอดทั้งบ่าย โดยเริ่มจากการถอนหญ้ามอสส์รอบ ๆ จุดนั้นเป็นบริเวณกว้าง เขาไม่ยอมเข้าบ้านเพื่อกินมื้อเย็น และเขาอยากให้ครอบครัวคิดว่าเขากำลังเคืองอยู่จริง ๆ

“แม่คิดว่าพ่อจะอยู่ข้างนอกนั่นตลอดทั้งคืนไหมครับ” มูมินโทรลถาม

“เป็นไปได้มากทีเดียว” คุณแม่มูมินตอบ

“โกรธก็คือโกรธ” ลิตเติลมายพูด พลางใช้ฟันตัวเองปอกมันฝรั่ง “เราต้องโกรธบ้างเป็นบางครั้ง สัตว์เล็กสัตว์น้อยทุกตัวมีสิทธิ์โกรธ แต่เขาโกรธผิดวิธี เขาไม่ปล่อยความโกรธออกมา

แต่ดันขังมันไว้ในตัว"

"เด็ก ๆ ที่รัก" คุณแม่มูมินพูด "พ่อเขารู้ว่ากำลังทำอะไรอยู่"

"หนูว่าเขาไม่รู้หรอก" ลิตเติลมายพูดตรง ๆ "เขาไม่รู้เลย คุณรู้ไหมคะ"

"ไม่เลยจริง ๆ" คุณแม่มูมินจำต้องยอมรับ

* * *

คุณพ่อมูมินชุกใบหน้ากับหญ้ามอสส์ เขาได้กลิ่นเปรี้ยวของควันไฟและพื้นดินไม่อุ่นแล้ว เขาเคาะขี้เถ้าจากกล้องยาสูบลงในโพรงและเป่าสะเก็ดไฟ พวกมันคุกรุ่นอยู่ครู่หนึ่งก่อนจะดับลง เขากระทืบเท้าบนจุดอันตรายนั้นแล้วเดินช้า ๆ ไปที่สวนเพื่อดูลูกแก้วของเขา

ความมืดช่วงพลบค่ำกำลังโผล่ขึ้นมาจากพื้นดินตามปกติ แล้วรวมตัวอยู่ใต้ต้นไม้ รอบลูกแก้วจึงสว่างขึ้นอีกนิด ลูกแก้วตั้งอยู่ตรงนั้น สะท้อนภาพสวนทั้งสวน ดูสวยงามมากบนฐานหินปะการัง เป็นลูกแก้วของคุณพ่อมูมิน ลูกแก้ววิเศษสีฟ้าเป็นประกาย เป็นจุดศูนย์กลางของสวน ของหุบเขา และของโลกทั้งใบ

แต่คุณพ่อมูมินไม่ได้มองเข้าไปในลูกแก้วทันที เขามองมือที่เปื้อนของตัวเอง พยายามรวบรวมความคิดที่คลุมเครือกระจัดกระจาย และวุ่นวายทั้งหมด เมื่อเขาเศร้าเท่าที่จะเศร้าได้แล้ว เขาก็มองเข้าไปในลูกแก้วเพื่อปลอบขวัญ ทุกเย็นในฤดูร้อนอันยาวนาน ที่ทั้งอบอุ่น สวยงาม และโศกเศร้า เขาทำ

สิ่งเดียวกันนี้

ลูกแก้วจะเย็นอยู่เสมอ มีสีฟ้าเข้มและใสกว่าสีของน้ำทะเลเสียอีก จึงช่วยเปลี่ยนสีของโลกทั้งใบให้เย็น โดดเดี่ยว และแปลกประหลาด ใจกลางของโลกซึ่งเป็นลูกแก้วลูกนี้ เขามองเห็นตัวเอง เห็นจมูกใหญ่โตของตัวเอง และเห็นภาพสะท้อนทิวทัศน์ที่แปรเปลี่ยนไปคล้ายกับความฝัน พื้นดินสีฟ้าอยู่ลึกแสนลึกลงไปข้างใน และที่ตรงนั้นซึ่งคุณพ่อมูมินเอื้อมไม่ถึง เขาก็เริ่มค้นหาครอบครัว เขาแค่ต้องรอครู่หนึ่งแล้วพวกเขาจะมาเสมอ พวกเขาจะสะท้อนอยู่ในลูกแก้วเสมอ

นั่นเป็นเรื่องธรรมดา เพราะพวกเขามีสิ่งต่าง ๆ ให้ทำมากมายในช่วงพลบค่ำ พวกเขาจะทำบางสิ่งบางอย่างเสมอ ไม่ช้าก็เร็วคุณแม่มูมินจะกระวีกระวาดออกจากครัวไปยังห้องใต้ดินที่อยู่นอกบ้าน เพื่อหยิบไส้กรอกหรือเนย หรือไปยังแปลงมันฝรั่งหรือไปเอาไม้ฟืน ทุกครั้งที่ทำเช่นนั้นเธอจะดูเหมือนว่ากำลังเดินไปตามทางอันน่าตื่นเต้นและแปลกใหม่ แต่เราไม่มีทางแน่ใจได้เลย เธออาจออกไปทำธุระลับ ๆ ของตัวเองซึ่งเธอคิดว่าสนุก หรือเล่นเกมส่วนตัวอะไรสักอย่าง หรือแค่เดินไปรอบ ๆ โดยไม่มีเหตุผลก็ได้

เธอมานั่นแล้ว กำลังวิ่งปราดเหมือนลูกบอลสีขาวที่กลิ้งไม่หยุด อยู่ไกลที่สุดท่ามกลางเงาสีฟ้าซึ่งเป็นสีฟ้าเข้มที่สุดที่ตรงนั้นมีมูมินโทรล ผู้วางตัวโดดเดี่ยวและไม่สุงสิงกับใครและลิตเติลมายกำลังย่องไปตามเนินจนดูเหมือนบางอย่างกำลังเคลื่อนไหวผ่านไปมากกว่า โดยจะเห็นตัวเธอเล็กนิดเดียว เป็นเพียงอะไรบางอย่างที่เห็นแค่แวบหนึ่งซึ่งทั้งเด็ดเดี่ยวและเป็น

ตัวของตัวเอง – เป็นอะไรบางอย่างที่เป็นตัวของตัวเองจนไม่จำเป็นต้องแสดงตัว และภาพสะท้อนก็ทำให้พวกเขาทั้งหมดดูตัวเล็กอย่างเหลือเชื่อ ลูกแก้วทำให้การเคลื่อนไหวของพวกเขาดูสิ้นหวังและไร้จุดหมาย

คุณพ่อมูมินชอบสิ่งนี้ เป็นเกมยามเย็นของเขา ทำให้เขารู้สึกว่าพวกเขาทั้งหมดต้องการการปกป้อง และรู้สึกว่าพวกเขาอยู่ที่ก้นทะเลลึกซึ่งมีเพียงเขาเท่านั้นรู้

ตอนนี้ใกล้มืดแล้ว จู่ ๆ ก็มีบางสิ่งที่ผิดแปลกเกิดขึ้นใน

ลูกแก้ว มีแสงหนึ่งปรากฏขึ้น คุณแม่มูมินจุดตะเกียงดวงหนึ่งบนเฉลียง ซึ่งเป็นสิ่งที่เธอไม่เคยทำตลอดฤดูร้อน เธอจุดตะเกียงน้ำมัน ทันใดนั้นความรู้สึกปลอดภัยก็รวมอยู่ที่จุดจุดเดียว นั่นคือบนเฉลียงโดยที่ไม่มีจุดอื่นใดอีก และบนเฉลียงนั้นก็มีคุณแม่มูมินนั่งอยู่ รอคอยครอบครัวกลับบ้านเพื่อที่เธอจะได้เตรียมชายามเย็นให้พวกเขา

ลูกแก้วเริ่มสลัว สีฟ้าเปลี่ยนเป็นสีดำทั้งหมด สิ่งเดียวที่มองเห็นคือตะเกียง

คุณพ่อมูมินยืนอยู่ตรงนั้นครู่หนึ่งโดยไม่รู้ว่าเขากำลังคิดอะไรอยู่ จากนั้นก็หันหลังแล้วเดินกลับบ้าน

* * *

“เอาละ” คุณพ่อมูมินพูด “คิดว่าตอนนี้พวกเราคงนอนหลับได้อย่างสงบละนะ อันตรายน่าจะหมดไปแล้ว แต่ไว้จะไปตรวจดูอีกครั้งตอนเช้ามืดเพื่อความแน่ใจ”

“เฮอะ!” ลิตเติลมายร้อง

“พ่อครับ” มูมินโทรลเรียก “พ่อไม่สังเกตอะไรเลยเหรอ เรามีตะเกียง!”

“ใช่จ้ะ แม่คิดว่าถึงเวลาแล้วที่เราจะเริ่มจุดตะเกียง เพราะตอนเย็นมืดเร็วมาก อย่างน้อยเย็นวันนี้แม่ก็รู้สึกแบบนั้น” คุณแม่มูมินพูด

คุณพ่อมูมินพูดว่า “คุณทำให้ฤดูร้อนจบลงแล้ว ไม่ควรจุดตะเกียงจนกว่าฤดูร้อนจะสิ้นสุดลงจริง ๆ”

“เอ่อ ถ้าอย่างนั้นตอนนี้ก็ต้องเป็นฤดูใบไม้ร่วงแล้วละ” คุณแม่มูมินพูดพร้อมท่าทางสงบนิ่งในแบบของเธอ

ตะเกียงส่งเสียงฟู่ขณะลุกไหม้ ทำให้ทุกสิ่งดูใกล้ชิดและปลอดภัย เป็นวงเล็ก ๆ ของครอบครัวซึ่งพวกเขาทั้งหมดรู้จักและไว้วางใจ ขณะที่พื้นที่ภายนอกวงคือสิ่งที่แปลกประหลาดและน่ากลัว ความมืดดูเหมือนจะทอดตัวสูงขึ้นและแผ่ออกไปไกลเรื่อย ๆ จนถึงสุดขอบโลก

“ในบางครอบครัว พ่อจะเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะจุดตะเกียงเมื่อไหร่” คุณพ่อมูมินพึมพำกับชา

มูมินโทรลจัดเรียงแซนด์วิชเป็นแถวตรงหน้าตามปกติ เริ่มจากแซนด์วิชชีส ตามด้วยแซนด์วิชไส้กรอกสองชิ้น แซนด์วิชใส่มันฝรั่งเย็นกับปลาซาร์ดีนอีกหนึ่งชิ้น และชิ้นสุดท้ายแซนด์วิชที่ทาแยมผิวส้ม เขามีความสุขที่สุด ขณะที่ลิตเติลมายกินแค่ปลาซาร์ดีน เพราะเธอรู้สึกว่านี่เป็นยามเย็นที่มีบางอย่างผิดปกติ เธอมองออกไปตรงความมืดในสวนอย่างครุ่นคิด ยิ่งคิดมากก็ยิ่งกินมากขึ้น และดวงตาของเธอก็ยิ่งดำมืด

แสงจากตะเกียงส่องสว่างบนหญ้าและพุ่มไลแล็ก แต่จุดที่แสงคืบคลานเข้าไปในเงามืด ที่ซึ่งโกร๊กนั่งอยู่ตามลำพัง แสงนั้นก็อ่อนลงมาก

โกร๊กนั่งอยู่ที่เดิมมานานจนพื้นดินใต้ร่างของเธอเย็นเป็นน้ำแข็ง เมื่อเธอลุกขึ้นและเดินลากเท้าเข้าใกล้แสงสว่างอีกนิด ต้นหญ้าก็ส่งเสียงเปรี๊ยะเหมือนแก้วกำลังจะแตก เสียงกระซิบแห่งความกลัวดังกรอบแกรบมาจากใบไม้ จากนั้นใบไม้สองสามใบก็ม้วนงอ ก่อนจะสั่นงันงกแล้วร่วงจากต้นเมเปิลลงบนไหล่ของเธอ

ดอกแอสเตอร์เอนกิ่งก้านเท่าที่จะทำได้เพื่อหลีกทางให้เธอ และเหล่าตั๊กแตนก็เงียบลง

“ทำไมลูกไม่กินล่ะจ๊ะ” คุณแม่มูมินถาม

“ไม่รู้สิครับ” มูมินโทรลตอบ “เรามีม่านบังตาไหมครับ”

“อยู่ในห้องใต้หลังคา เรายังไม่ต้องใช้จนกว่าเราจะจำศีลช่วงฤดูหนาว” คุณแม่มูมินหันไปทางคุณพ่อมูมินแล้วพูดว่า “คุณไม่อยากต่อประภาคารจำลองสักหน่อยเหรอคะ ไหน ๆ ก็จุดตะเกียงแล้ว”

“เฮอะ!” คุณพ่อมูมินร้อง “มันเด็กเกินไป ไม่ใช่ของจริง”

* * *

โกร๊กเดินลากเท้าเข้าใกล้อีกนิด เธอจ้องตะเกียงพลางสั่นศีรษะที่ใหญ่เทอะทะเบา ๆ หมอกสีขาวเย็นเยือกปกคลุมรอบเท้าของเธอ ขณะที่เธอซึ่งดูเหมือนเงาสีเทาเปล่าเปลี่ยวขนาดมหึมาเคลื่อนตัว

เข้าหาแสงสว่าง หน้าต่างก็สั่นเล็กน้อย คล้ายกับมีเสียงฟ้าร้องดังมาจากไกล ๆ และสวนทั้งสวนก็ดูเหมือนกำลังกลั้นหายใจ โกร๊กเข้าไปใกล้เฉลียงและยืนนิ่งอยู่นอกวงแสงสว่างที่ส่องลงบนพื้นดินอันมืดมิด

จากนั้นเธอก็ก้าวอย่างรวดเร็วไปที่หน้าต่าง แล้วแสงตะเกียงก็ส่องกระทบใบหน้าเธอ

ทันใดนั้นภายในห้องอันเงียบสงบก็เต็มไปด้วยเสียงกรีดร้องและความตื่นกลัว เก้าอี้ล้มลงและมีใครยกตะเกียงเข้าบ้านในเวลาไม่กี่วินาทีเฉลียงก็ตกอยู่ในความมืด ทั้งหมดวิ่งไปซ่อนตัวอยู่ในที่ปลอดภัยซึ่งคือส่วนลึกสุดของบ้าน รวมทั้งซ่อนตะเกียงด้วย

โกร๊กยืนนิ่งอยู่ครู่หนึ่ง เป่าลมหายใจเย็นเยือกรดบานกระจกหน้าต่างของห้องที่ว่างเปล่า แล้วเธอก็เคลื่อนตัวจากไปโดยกลมกลืนไปกับความมืด ต้นหญ้าส่งเสียงเปรี๊ยะและแตกหักอยู่ใต้เท้าขณะที่เธอเคลื่อนผ่าน เธอค่อย ๆ เคลื่อนตัวห่างออกไปไกลขึ้นและไกลขึ้น สวนที่สั่นสะท้านได้ปล่อยใบไม้ให้ร่วงหล่น จากนั้นก็เริ่มหายใจอีกครั้ง โกร๊กจากไปแล้ว

* * *

“แต่การขังตัวเองไว้ข้างในและตื่นอยู่ตลอดคืนเป็นเรื่องไม่จำเป็นสักนิด” คุณแม่มูมินพูด “เธอคงทำลายบางอย่างที่อยู่ในสวนข้างนอกนั่นอีกแล้ว แต่เธอไม่เป็นอันตราย คุณก็รู้ว่าเธอไม่ได้เป็นเช่นนั้น ถึงเธอจะน่ากลัวก็ตาม”

“อันตรายสิ!” คุณพ่อมูมินตะโกน “แม้แต่คุณก็ยังกลัวจริง ๆ แล้วคุณกลัวมากเลยละ – แต่คุณไม่จำเป็นต้องกลัวตราบใดที่มีผมอยู่ในบ้าน”

“แต่คุณพ่อ ที่รัก” คุณแม่มูมินพูด “เรากลัวโกร๊กเพราะเธอเย็นไปทั้งตัว และเพราะเธอไม่ชอบใครเลย แต่เธอไม่เคยทำอันตรายใด ๆ เอาละ ฉันคิดว่าได้เวลาที่พวกเราจะเข้านอนแล้ว”

“ก็ได้!” คุณพ่อมูมินพูดพลางวางเหล็กเขี่ยไฟเก็บเข้าที่ “ก็ได้ ถ้าเธอไม่อันตรายเลยสักนิด คุณก็คงไม่ต้องการให้ผมดูแลสินะ แบบนั้นคงดีสำหรับผม!” เขาพูดทิ้งท้ายแล้วออกไปที่เฉลียง ขณะเดินผ่านก็คว้าชีสและไส้กรอกไปด้วย จากนั้นก็ย่ำเท้าจากไปในความมืดตามลำพัง

“อืม” ลิตเติลมายพูดด้วยความประทับใจ “ดี! เขากำลังระบายอารมณ์ เขาคงจะไปยืนเฝ้าหญ้ามอสส์นั่นจนถึงเช้า”

คุณแม่มูมินไม่พูดอะไร เธอเดินไปเดินมา เตรียมพร้อมสำหรับค่ำคืนตามปกติ เธอมองในกระเป๋าถือของตัวเอง ก่อนจะหรี่ตะเกียง ตลอดเวลานั้นภายในห้องเงียบอย่างไม่เป็นธรรมชาติ เมื่อเธอไปที่ประภาคารจำลองของคุณพ่อมูมินซึ่งตั้งอยู่บนชั้นวางข้างอ่างล้างหน้าตรงมุมห้อง เธอก็ลงมือปัดฝุ่นอย่างใจลอย

“แม่ครับ” มูมินโทรลเรียก

แต่คุณแม่มูมินไม่ได้ยิน เธอเดินไปยังแผนที่ขนาดใหญ่ซึ่งแขวนอยู่บนผนัง แผนที่ซึ่งแสดงหุบเขามูมินพร้อมชายฝั่งและหมู่เกาะต่าง ๆ เธอปีนขึ้นไปบนเก้าอี้เพื่อที่จะเอื้อมมือไปให้ถึงทะเล ก่อนจะยื่นจมูกแตะตรงจุดหนึ่งท่ามกลางความเวิ้งว้าง

“นั่นไง” เธอพึมพำ “นั่นคือที่ที่เราจะไปอยู่และใช้ชีวิต

อันแสนวิเศษ ที่ที่เต็มไปด้วยความยากลำบาก...”

“แม่ว่าอะไรนะครับ” มูมินโทรลถาม

“นั่นคือที่ที่เราจะไปอยู่” คุณแม่มูมินพูดซ้ำ “นั่นคือเกาะของพ่อ พ่อจะดูแลพวกเราที่นั่น เราจะย้ายไปที่นั่นและอยู่ที่นั่นตลอดชีวิต เราจะไปเริ่มทุกอย่างใหม่ตั้งแต่ต้น”

“หนูคิดอยู่เสมอว่า จุดนั่นมันเป็นแค่ขี้แมลงวัน” ลิตเติล-มายพูด

คุณแม่มูมินปีนลงมาบนพื้น “บางครั้งก็ใช้เวลานาน” เธอพูด “อาจใช้เวลานานมาก กว่าอะไร ๆ จะเรียบร้อย”

จากนั้นเธอก็ออกไปที่สวน

“ฉันไม่ได้พูดอะไรเกี่ยวกับพวกพ่อแม่ซะหน่อย” ลิตเติล-มายพูดยานคาง “ถ้าฉันพูด สิ่งแรกที่จะพูดก็คือพวกเขาไม่เคยพูดเล่น ทั้งสองกำลังจะทำบางอย่าง ฉันยอมกินทรายหนึ่งถังเลยถ้ารู้ว่าเป็นเรื่องอะไร”

“เธอไม่ควรจะรู้” มูมินโทรลพูดสวนทันควัน “พวกเขารู้ดีอยู่แล้วว่าทำไมถึงทำตัวแปลกไป บางตัวคิดว่าตัวเองเหนือกว่าใครและต้องรู้ทุกเรื่องเพียงเพราะตัวเองถูกรับมาเลี้ยง!”

“เธอพูดถูกเป๊ะเลย” ลิตเติลมายพูด “ใช่สิ ฉันเหนือกว่าใคร ๆ อยู่แล้ว!”

มูมินโทรลจ้องไปที่จุดบนแผนที่ ซึ่งตั้งอยู่โดดเดี่ยวและห่างไกลในทะเลกว้าง พลางคิดว่า “พ่ออยากไปอยู่ที่นั่น เป็นที่ที่พ่ออยากไป พวกเขาจริงจังกับเรื่องนี้ นี่เป็นเกมที่จริงจัง” ทันใดนั้น เขาก็เห็นทะเลรอบเกาะเริ่มโยนตัวขึ้นลง เกาะนั้นเป็นสีเขียวและมีหน้าผาสีแดง เป็นเกาะที่เขาเคยเห็นในหนังสือภาพ

เกาะร้างที่มีพวกโจรสลัดอาศัยอยู่ เขารู้สึกเหมือนจะร้องไห้ “ลิตเติลมาย” เขากระซิบ “มันยอดเยี่ยมมาก!”

“ไม่เอาน่า!” ลิตเติลมายพูด “ทุกอย่างยอดเยี่ยมอยู่แล้ว – ไม่มากก็น้อย แต่สิ่งที่จะยอดเยี่ยมที่สุดคือ การที่เราทำเรื่องวุ่นวายใหญ่โตเพื่อขนตัวเองและข้าวของเครื่องใช้ทั้งหมดไปที่นั่น แล้วพบว่าที่นั่นเป็นแค่ขี้แมลงวันจริง ๆ!”

* * *

คงเป็นเวลาราว ๆ ตีห้าครึ่ง ตอนที่มูมินโทรลตามรอยโกร๊กซึ่งเข้าไปในสวน น้ำแข็งบนพื้นดินละลายแล้ว แต่เขายังมองเห็นบริเวณที่เธอเคยนั่ง ต้นหญ้าตรงนั้นกลายเป็นสีน้ำตาล เขารู้ว่าถ้าเธอนั่งตรงไหนนานกว่าหนึ่งชั่วโมง ที่ตรงนั้นจะไม่มีอะไรเติบโตขึ้นมาอีก พื้นดินตรงนั้นแค่ตายเพราะความหวาดกลัว ในสวนมีหลายจุดที่เป็นอย่างนั้น และที่แย่ที่สุดซึ่งทำให้โกรธได้เลยคือพื้นที่ตรงกลางของแปลงดอกทิวลิป

ทางเดินกว้างซึ่งเต็มไปด้วยใบไม้แห้งทอดยาวไปถึงเฉลียง นั่นคือที่ที่เธอเคยยืน เธอหยุดอยู่นอกวงของแสงสว่างและจ้องมองตะเกียง เธอคงอดไม่ได้จึงเข้าใกล้ให้มากที่สุด และทุกสิ่งทุกอย่างก็ตาย เป็นเช่นนั้นเสมอ ทุกสิ่งที่เธอสัมผัสก็แค่ตาย

มูมินโทรลจินตนาการว่าถ้าเขาเป็นโกร๊ก เขาคงเดินลากเท้าช้า ๆ ตัวงองุ้มผ่านกองใบไม้แห้ง เขายืนนิ่งอย่างรอคอย ขณะเดียวกันก็กระจายหมอกไปรอบ ๆ ตัว เขาถอนใจและจ้องมองไปทางหน้าต่างอย่างโหยหา โกร๊กเป็นสิ่งมีชีวิตที่โดดเดี่ยวที่สุด

บนโลก

เมื่อไม่มีตะเกียงก็ดูไม่สมจริงเท่าไร แต่แล้วก็มีความคิดดี ๆ เข้ามาในหัวของเขา ความคิดเกี่ยวกับเกาะต่าง ๆ ในทะเล และการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่เกิดขึ้นในชีวิตของพวกเขาทั้งหมด เขาลืมโกรธและเริ่มเล่นเกมขณะเดินท่ามกลางเงาที่ทอดยาวซึ่งเกิดจากดวงอาทิตย์ยามเช้า เราต้องเดินตรงไปที่ดวงอาทิตย์ซึ่งกำลังฉายแสงเท่านั้น เงามืดทั้งหลายคือก้นทะเลที่หยั่งไม่ถึง แน่นอนว่าถ้าเราว่ายน้ำไม่เป็น

มีใครกำลังผิวปากอยู่ในโรงเก็บฟืน มูมินโทรลมองเข้าไปข้างใน แสงแดดสีทองเจิดจ้าส่องบนกองขี้กบข้างหน้าต่าง และมีกลิ่นน้ำมันลินสีดกับยางไม้ คุณพ่อมูมินกำลังวุ่นอยู่กับการติดประตูไม้โอ๊กบานเล็ก ๆ เข้ากับผนังประภาคาร

“ดูเหล็กยึดพวกนี้สิ” เขาพูด “พวกมันฝังอยู่ในหิน และนี่คือวิธีที่ลูกจะปีนขึ้นไปบนประภาคาร ลูกต้องระวังให้มาก ถ้าอากาศไม่ดี เรือของลูกจะถูกพัดขึ้นสู่ยอดคลื่นแล้วพุ่งเข้าหาหิน – จากนั้นลูกก็กระโดดลงมา จับให้แน่น แล้วตะเกียกตะกายขึ้นไประหว่างนั้นเรือจะถูกเหวี่ยงกลับไป...เมื่อคลื่นลูกถัดไปมาถึง ลูกก็ปลอดภัยแล้ว ลูกต้องฝ่าคลื่นลมและจับราวนี้ให้แน่น จากนั้นก็เปิดประตู แต่ประตูหนักมาก เมื่อลูกปิดประตูดังปังตามหลังก็อยู่ในประภาคารแล้ว ได้ยินเสียงคำรามของทะเลดังอยู่ไกล ๆ ผ่านผนังหนา ข้างนอกอื้ออึงทุกทิศทางและเรือก็อยู่ไกลออกไป”

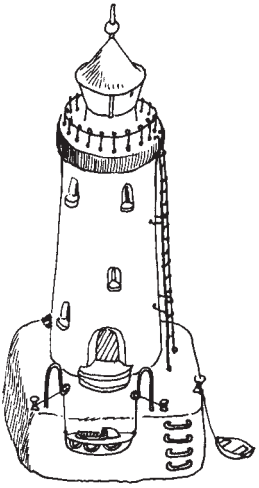
“เราอยู่ข้างในด้วยเหรอครับ” มูมินโทรลถาม

“ใช่สิ” คุณพ่อมูมินตอบ “ลูกอยู่ข้างในนี้บนหอคอย ดูสิหน้าต่างทุกบานเป็นกระจก ตรงส่วนยอดคือดวงไฟ มีสีแดง

สีเขียว และสีขาว ดวงไฟจะกะพริบเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งคืน เพื่อให้เรือรู้ว่าต้องไปทางไหน”

“พ่อจะใส่ไฟจริง ๆ เข้าไปไหมครับ” มูมินโทรลถาม “บางทีพ่ออาจจะใส่แบตเตอรี่ไว้ข้างใต้และทำให้ไฟกะพริบด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง”

“แน่นอน พ่อทำได้อยู่แล้ว” คุณพ่อมูมินพูดพลางตัดขั้นบันไดเล็ก ๆ เพื่อนำไปวางตรงหน้าประตูประภาคาร “แต่ตอนนี้พ่อไม่มีเวลา ความจริงนี่เป็นของเล่นเท่านั้น เป็นเพียงวิธีที่จะทดลองอะไรต่าง ๆ” คุณพ่อมูมินหัวเราะอย่างขวยเขิน และเริ่มค้นหาของในลิ้นชักเครื่องมือ

“ยอดเยี่ยม!” มูมินโทรลพูด “แล้วเจอกันครับ”

“แล้วเจอกัน” คุณพ่อมูมินพูด

ตอนนี้เงาทอดตัวสั้นลงมาก วันใหม่กำลังจะเริ่มต้นอย่าง

อบอุ่นและสวยงาม คุณแม่มูมินนั่งอยู่บนขั้นบันไดโดยไม่ทำอะไร ซึ่งเป็นเรื่องแปลก

“เช้านี้พวกเราทั้งหมดตื่นเช้ามากเลยครับ” มูมินโทรลพูด เขานั่งลงข้างเธอพลางหรี่ตาสู้แสงแดด

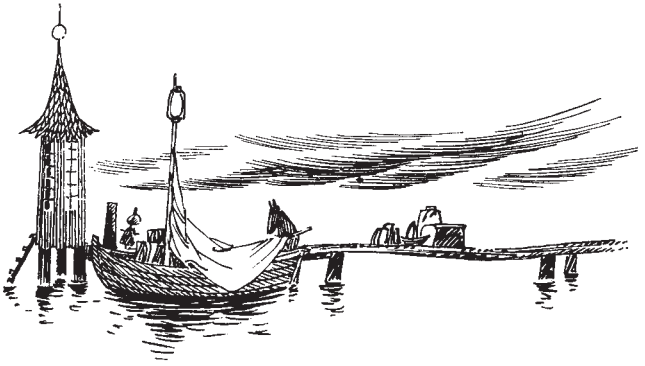
“แม่รู้ไหมครับว่ามีประภาคารบนเกาะของพ่อ” เขาถาม

“แน่นอนว่าแม่รู้จ้ะ” คุณแม่มูมินตอบ “พ่อเขาพูดถึงประภาคารตลอดฤดูร้อน นั่นคือที่ที่เราจะไปอยู่จ้ะ”

มีเรื่องให้พูดคุยมากมายจนสุดท้ายไม่ได้พูดอะไรเลย การนั่งอยู่ตรงขั้นบันไดช่างอบอุ่น ทุกอย่างดูเหมือนถูกต้องไปหมด คุณพ่อมูมินเริ่มผิวปากเป็นเพลง*สมอเรือถูกยกขึ้นแล้ว* ซึ่งเป็นสิ่งที่เขาทำได้ค่อนข้างดี

“เดี๋ยวแม่จะชงกาแฟ แม่แค่นึกอยากนั่งตรงนี้แล้วคิดอะไรสักหน่อย เป็นค่ำคืนที่มีเรื่องราวมากมายเหลือเกิน”

แต่ประภาคารกำลังร้องเรียก และพวกเขารู้ว่าต้องไปที่เกาะนั้น และต้องไปเร็วๆนี้

บทที่ 2

ประภาคาร

เย็น วันสำคัญยิ่งที่พวกเขาออกเดินทาง ลมได้เปลี่ยนทิศไปทางทิศตะวันออกซึ่งพัดแรงขึ้นหลังผ่านเวลาเที่ยงวันได้ไม่นาน แต่พวกเขาตัดสินใจว่าจะไม่ออกเดินทางก่อนดวงอาทิตย์ตกดิน ทะเลอบอุ่นและมีสีฟ้าเข้ม เป็นสีฟ้าเดียวกับลูกแก้ว ที่ท่าเทียบเรือมีสัมภาระกองสูงไปถึงโรงอาบน้ำซึ่งผูกเรือไว้ เรือลอยขึ้นลงโดยใบเรือถูกชักขึ้นและมีตะเกียงเจ้าพายุซึ่งส่องสว่างอยู่บนยอดเสากระโดง ขณะที่บนชายหาดเริ่มมืดแล้ว

* * *

“แน่นอนว่าพวกเราเสี่ยงที่คืนนี้ลมจะสงบ” คุณพ่อมูมินพูด “เราจะไปทันทีหลังกินมื้อกลางวันก็ได้ แต่ในโอกาสนี้เราต้องรอให้ดวงอาทิตย์ตก การออกเดินทางด้วยวิธีที่ถูกต้องสำคัญพอ ๆ กับประโยคเปิดเรื่องของหนังสือที่จะกำหนดทุกอย่าง” เขานั่งบนทรายข้าง ๆ คุณแม่มูมิน “ดูเรือนั่นสิ” เขาพูด “ดูเรือ*ผจญภัย*นั่นสิ เรือในตอนกลางคืนเป็นภาพที่ยอดเยี่ยมมาก นี่คือวิธีเริ่มต้นชีวิตใหม่โดยมีตะเกียงเจ้าพายุส่องสว่างอยู่บนยอดเสากระโดงและแนวชายฝั่งที่ค่อย ๆ เลือนหายไปเบื้องหลัง ขณะที่โลกทั้งใบกำลังหลับใหล การเดินทางตอนกลางคืนช่างยอดเยี่ยมยิ่งกว่าสิ่งใดในโลก”

“ใช่ค่ะ คุณพูดถูก” คุณแม่มูมินตอบ “เราท่องเที่ยวในตอนกลางวัน แต่เราออกเดินทางในตอนกลางคืน” เธอค่อนข้างเหนื่อยล้าหลังเก็บข้าวของทั้งหมด และกังวลเล็กน้อยว่าอาจลืมสิ่งสำคัญบางอย่าง ในตอนนี้สัมภาระทั้งหมดซึ่งดูใหญ่โตมโหฬารวางกองอยู่บนท่าเทียบเรือ แต่เธอรู้ว่าข้าวของมีจำนวนน้อยนิดเพียงใดเมื่อรื้อออกจากกระเป๋า ทั้งครอบครัวจำเป็นต้องใช้ข้าวของมากมายเพื่อใช้ชีวิตในแต่ละวันอย่างเหมาะสม

แต่ในตอนนี้ สิ่งต่าง ๆ แตกต่างออกไป สิ่งที่เหมาะสมในตอนนี้คือพวกเขาควรเริ่มต้นชีวิตใหม่ทั้งหมด และคุณพ่อมูมินก็ควรจัดหาทุกสิ่งที่พวกเขาต้องการ คอยดูแลพวกเขา และปกป้องพวกเขา ที่ผ่านมาชีวิตของพวกเขาคงง่ายเกินไป “แปลกจริง ๆ” คุณแม่มูมินคิดในใจ “น่าแปลกที่ใคร ๆ ต่างก็เศร้าและถึงขั้นโกรธเพราะชีวิตง่ายเกินไป แต่ฉันคิดว่าชีวิตก็เป็นอย่างนี้ละ